

LAReS

*Lowlands
Archaeological
Research
Service*

Een fietspad aan de Oude Beersebaan te Turnhout Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut
V. Vandenbussche

Colofon

Titel: Een fietspad aan de Oude Beersebaan te Turnhout. Programma van Maatregelen.
Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Vanessa Vandenbussche
Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 678

Projectleider/veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut
Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service
Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: maart/2023
Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van Maatregelen

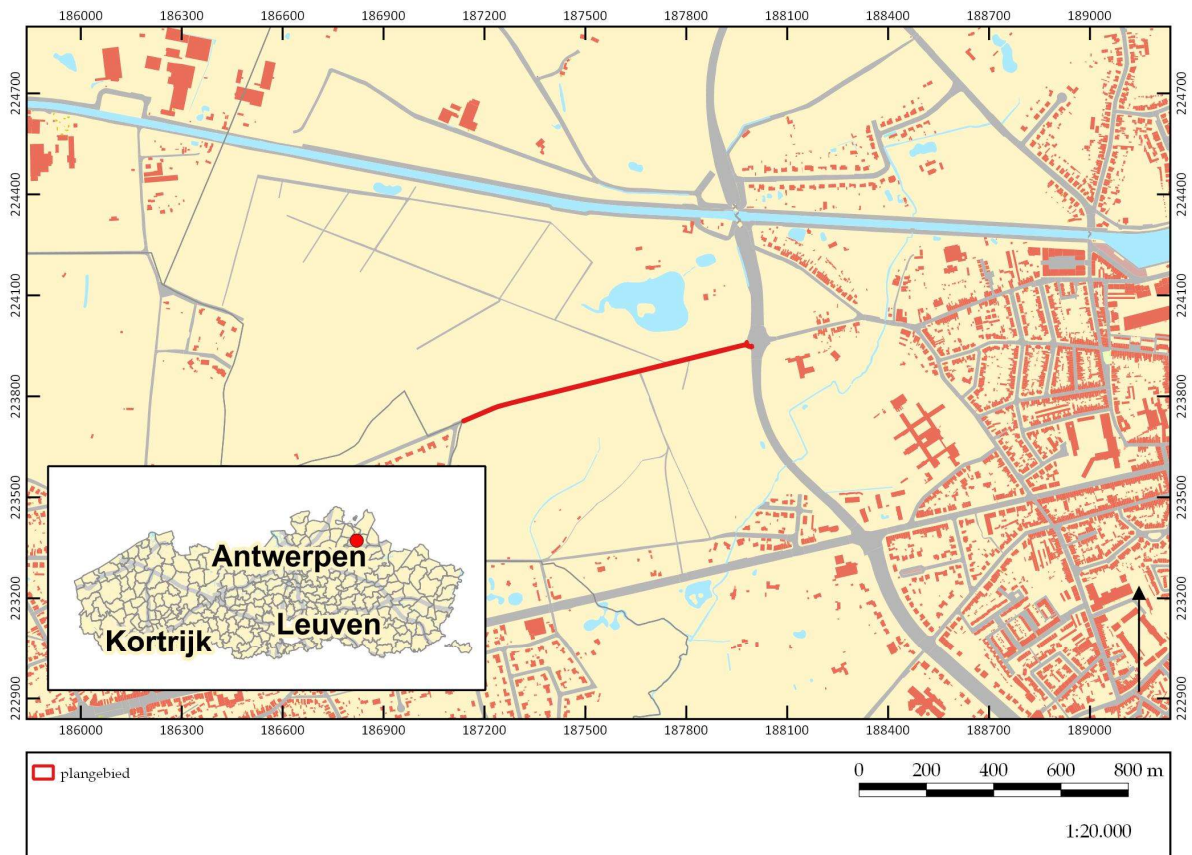
Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	6
3.1 SAMENVATTING GEPLANDE WERKEN	6
3.2 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL	6
3.3 AANBEVELINGEN	6
LIJST VAN FIGUREN	8

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Oude Beersebaan te Turnhout (gemeente Turnhout, provincie Antwerpen). Het omvat één perceel met een totale oppervlakte van ca. 3.806 m² en wordt gekarteerd in een natuurgebied. Binnen het terrein is momenteel een onverharde weg aanwezig.

De opdrachtgever plant een fietspad aan te leggen (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Oude Beersebaan, Turnhout
Ligging	Oude Beersebaan z.n., 2300 Turnhout
Kadastrale gegevens	Turnhout, 4 ^e afdeling, sectie D
Bounding Box	X Y
	185429.529258 222649.197982
	190280.009258 225183.847306
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2023A345
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Vanessa Vandenbussche, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Termijn	maart 2023
Geplande ingreep	Bouw fietspad
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 3.806 m ²
Oppervlakte werken	ca. 3.806 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek, controleboringen, vrijgave

3 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

3.1 Samenvatting geplande werken

De opdrachtgever plant een nieuw fietspad. Hiervoor wordt ca. 50 cm afgegraven. Verder wordt er zo veel mogelijk met de natuurlijke reliëfverschillen gewerkt waardoor het fietspad meerdere hellingsgraden kent. Tot slot wordt het terrein licht opgehoogd.

3.2 Kennisvermeerderingspotentieel

Er zijn voldoende argumenten om te stellen dat het plangebied zich in een archeologisch interessante zone bevindt, hoewel de huidige archeologische kennis toch nog als enigszins beperkt kan worden beschouwd. Er is weinig geweten over het plangebied en de aangrenzende terreinen, zodat onbekend is wat er zich hier aan mogelijke archeologische resten in de bodem kan bevinden.

Verder archeologisch onderzoek zou dus meer informatie kunnen opleveren over de menselijke aanwezigheid in dit gebied. Het kennisvermeerderingspotentieel wordt als groot ingeschat. Tot nu toe is het beeld over het verleden in het gebied nabij het plangebied toegespitst op de nieuwe en nieuwste tijd. Het potentieel op het aantreffen van resten uit andere perioden maken het interessant om bij aanwezigheid van archeologische resten de hiaten in de kennis van de regio op te vullen.

Dit laatste moet echter genuanceerd worden. Gezien het om een terrein gaat in een langwerpig uitgestrekte zone. Jongere sites, gekenmerkt door sporen van gebouwen, bijgebouwen en andere structuren, beslaan over het algemeen eerder grotere oppervlakken. Onderzoek van deze zone zal alleen een sterk versnipperd beeld van eventuele resten opleveren, waarbij de kenniswinst eerder beperkt zal zijn. Immers, de resten zullen moeilijk aan elkaar te relateren zijn en uitbreiding van de te onderzoeken zones is niet mogelijk.

3.3 Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er voor dit terrein sprake is van een middelhoge potentie wat betreft de periode neolithicum tot en met de middeleeuwen en matig voor de perioden vanaf de nieuwe tijd.

Er kan opgemerkt worden dat sporensites over het algemeen een groter oppervlak dan steentijdartefactensites hebben. Indien er sporen worden aangetroffen zullen deze amper kennis opleveren (de beperkte breedte van het tracé maakt dat er bijvoorbeeld geen structuren volledig herkend zullen worden, of dat sporen niet met elkaar gerelateerd kunnen worden). Als naar de onmiddellijke omgeving wordt gekeken, dan kan gesuggereerd worden dat de aangrenzende terreinen nog bebost te zijn. Dat betekent dat, indien er in dit deel van het tracé resten van een archeologische site worden gevonden, deze bij de toekomstige ontwikkeling van de aangrenzende terreinen ingepast kunnen worden in dat archeologisch onderzoek en dus kenniswinst

kunnen opleveren. Echter, daartegen kan als argument ingebracht worden dat een sleuvenonderzoek zeer beperkt kan uitgevoerd worden aangezien de wortels van de bomen gevrijwaard moeten blijven van schade. Immers, als er sleuven worden getrokken van minstens 2 m breed (bij smallere sleuven is niet goed vast te stellen of er sprake is van archeologische sporen), dan is de kans zeer groot dat de wortels van de omringende bomen worden beschadigd en dat deze bomen zullen afsterven. Bovendien moet met een 2 m brede sleuf ook rekening gehouden worden met aan weerszijde minstens 1,5 – 2 m vrijgelegen grond om de storthopen op te leggen. Logistiek is het graven van sleuven dus niet te verantwoorden.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding
2023A345	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB	onbekend	1:20.000